

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 3022/29.04.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică (b226/20.04.2026)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică (b226/20.04.2026)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 29.04.2026, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- propunerea legislativă instituie o interdicție generală și nediferențiată asupra înstrăinării participațiilor statului, fără a ține cont de specificul economic al companiilor și de necesitatea unei administrări eficiente a acestora. Este necesară o abordare diferențiată, care să permită valorificarea eficientă a companiilor listate prin mecanisme de piață, să asigure evaluarea corectă a companiilor nelistate înainte de listare, să prioritizeze protecția angajaților și a activelor în cazul companiilor aflate în dificultate, să evite blocarea generalizată a proceselor

economice legitime. În forma actuală, propunerea legislativă nu răspunde acestor cerințe și riscă să afecteze atât mediul economic, cât și predictibilitatea cadrului legislativ;

- România are angajamente asumate în cadrul unor programe de asistență financiară și al unor acorduri cu instituții financiare internaționale care pot include condiții referitoare la privatizare sau la restructurarea portofoliului de participatii ale statului. Adoptarea unei legi care suspendă unilateral și cu efect imediat toate operațiunile de privatizare în curs, inclusiv cele pentru care transferul dreptului de proprietate nu a avut loc încă, dar angajamentele contractuale au fost asumate, poate constitui o încălcare a acestor angajamente internaționale și poate angaja răspunderea patrimonială a statului român față de partenerii contractuali, în temeiul dreptului internațional și al clauzelor contractuale aplicabile;
- propunerea legislativă confundă deliberat listarea la bursă cu „vânzarea țării” și blochează un instrument consacrat de disciplină corporativă:
 - expunerea de motive tratează vânzarea unor pachete minoritare de 5-10% prin Accelerated Book Building (ABB) sau Initial Public Offering (IPO) ca fiind echivalentă cu pierderea controlului statului, deși în toate cazurile vizate (Hidroelectrica, Romgaz, CEC Bank) statul rămâne acționar majoritar cu minimum 70%;
 - Hidroelectrica este deja listată din iulie 2023, iar redresarea sa a venit tocmai prin restructurarea impusă după insolvența din 2012, consolidată de statutul de emitent listat, care impune transparență, audit independent și protecția acționarilor ca obligații permanente;
 - interdicția generalizată „indiferent de cota de capital social deținută” [art. 1 alin. (1)] elimină brutal un instrument standard de guvernare, contrar practicii europene invocate chiar de inițiatori;
- propunerea legislativă intră în coliziune directă cu Legea nr. 48/2025 privind aprobarea Politicii publice de proprietate privată a statului și cu jaloanele PNRR asumate de România:
 - Legea nr. 48/2025 identifică explicit listarea ca instrument de transparență, disciplină corporativă și acces la capital. Listarea la bursă impune transparență, raportare riguroasă și management profesionist, iar amânarea listărilor înseamnă, implicit, amânarea acestor reforme, ceea ce poate perpetua ineficiențe în companiile de stat;

- în paralel, jalonul PNRR prevede listarea sau restructurarea a cel puțin trei companii de stat până în august 2026, iar nerespectarea jaloanelor atrage pierderea unor tranșe importante de finanțare europeană. Adoptarea unei interdicții orizontale până la 31.12.2027 generează un conflict normativ intern și un risc direct de blocare a fondurilor UE, într-un moment în care procedura de deficit excesiv aplicată României rămâne deschisă și în care Comisia Europeană reevaluează situația fiscal-bugetară în primăvara lui 2026;
- propunerea legislativă ignoră costul real al inacțiunii și sacrifică venituri bugetare între 3 și 8 miliarde lei într-un context de consolidare fiscală severă:
 - România cheltuiește anual aproximativ 5,4 miliarde lei pentru a menține în funcțiune companii de stat ineficiente, iar doar primele trei tranzacții vizate (ABB Hidroelectrică, ABB Romgaz, IPO CEC Bank) pot aduce între 3 și 8 miliarde lei la buget;
 - într-un an în care deficitul bugetar trebuie adus la circa 6% din PIB de la 9,3% în 2024, iar guvernul a fost nevoit să majoreze TVA, accize și contribuții sociale afectând direct IMM-urile și consumatorii, blocarea unor tranzacții capabile să genereze venituri nerecurente semnificative este economic iresponsabilă. Expunerea de motive nu prezintă niciun calcul alternativ privind costul de oportunitate al menținerii status-quo-ului;
- propunerea legislativă lovește grav piața de capital românească și rolul instrumental al acesteia pentru finanțarea IMM-urilor: Bursa de Valori București are nevoie de emitenți relevanți și de un free-float crescut pentru a-și consolida poziția în ecosistemul piețelor de capital din Europa Centrală și de Sud-Est; în absența lor, piața locală riscă să rămână periferică în raport cu Polonia, Cehia sau Austria;
- Fondurile de pensii private (Pilon II și III) și investitorii instituționali locali au nevoie de instrumente lichide de dimensiune suficientă pentru a plasa economiile românilor. O interdicție orizontală pe doi ani afectează direct: adâncimea și lichiditatea BVB; capacitatea fondurilor de pensii de a obține randamente competitive; dezvoltarea Bucureștiului ca hub regional de capital; și, implicit, accesul la finanțare prin piața de capital al IMM-urilor mature care ar urma traiectoria de listare a marilor emitenți de stat (efectul de demonstrație);
- propunerea legislativă transmite un semnal devastator privind predictibilitatea legislativă și credibilitatea României ca destinație de investiții:

- art. 1 alin. (2) exceptează de la interdicție acțiunile la societățile care înregistrează pierderi pentru cinci ani consecutivi sau care se află în insolvență. Această excepție creează un paradox juridic și economic: statul poate înstrăina participațiile la societățile neprofitabile sau insolvente, dar nu poate face același lucru cu participațiile la societățile profitabile și viabile. Logic economic, această construcție normativă protejează tocmai activele cele mai valoroase împotriva privatizării (cele profitabile) în timp ce lasă deschisă calea înstrăinării activelor depreciate, ceea ce contravine principiului bunei gestiuni a patrimoniului public și poate genera prejudicii bugetare în situațiile în care vânzarea participațiilor în condiții bune de piață ar fi fost avantajoasă pentru stat. Suspendarea retroactivă, prin art. 2 alin. (1), a „*oricăror operațiuni privind înstrăinarea acțiunilor deținute de stat (...) aflate în curs de realizare*”, dublată de sancțiunea nulității absolute [art. 3 alin. (3)], constituie o intervenție legislativă brutală asupra unor procese deja angajate, aprobate prin acte administrative și, în unele cazuri, notificate pieței;
 - o astfel de abordare, adoptată în regim de urgență, fără analiză de impact, fără consultare prealabilă reală cu mediul de afaceri și în contradicție cu angajamentele asumate față de Comisia Europeană, subminează însăși noțiunea de securitate juridică invocată în scopul legii;
 - mesajul transmis investitorilor autohtoni și străini este că România poate reveni oricând, prin decizie parlamentară ad-hoc, asupra unor procese economice în derulare, ceea ce afectează costul capitalului pentru toate companiile românești, inclusiv IMM-urile;
- în concluzie, obiectivele declarate de inițiatori (protejarea intereselor naționale și menținerea controlului statului în sectoare strategice) sunt deja asigurate prin Legea nr. 48/2025, prin legislația privatizării, prin regimul investițiilor străine directe (FDI screening) și prin cadrul corporativ existent. Propunerea legislativă nu adaugă o protecție reală, ci blochează instrumentele de disciplină corporativă și finanțare a dezvoltării, sacrificând venituri bugetare esențiale într-un moment fiscal extrem de dificil.

Președinte,

Sterică FUDULEA